

Aleg 20

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie ustawy o obowiązku właścicieli domów w stoł. król. m. Krakowie wybudowania kanałów domowych, połączenia tychże z miejskimi kanałami ulicznymi, oraz o opłatach gminnych za to połączenie.

Wysoki Sejmie!

Na posiedzeniu z dnia 14. lutego 1912 uchwalił Wysoki Sejm projekt ustawy o obowiązku właścicieli domów w stoł. król. mieście Krakowie wybudowania kanałów domowych, połączenia ich z kanałami miejskimi, oraz o opłatach gminnych za to połączenie.

Pismem z dnia 14. lutego 1912 Ls. 9761/12 przesłał P. Marszałek krajowy powyższy projekt ustawy P. c. k. Namiestnikowi celem wyjednania Najwyższej Sankcji.

Pismem z dnia 3. października 1912 L. 14057/pr. udzieliło c. k. Prezydium Namiestnictwa Wydziałowi krajowemu odpis reskryptu c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 28. września 1912 L. 28096 wyluszczonego powody, dla których c. k. Ministerstwo nie mogło przedłożyć do Najwyższej Sankcji powyższego projektu ustawy.

W wymienionym reskrypcie zażądało c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych, po zasięgnięciu opinii Ministerstw sprawiedliwości i finansów, przedewszystkiem wyjaśnienia finansowej strony projektu ustawy kanałowej, a w szczególności podania w przybliżeniu wysokości spodziewanego dochodu z opłat kanałowych i stosunku tego dochodu do kosztów instalacji kanalizacyjnych, a następnie podniosło szereg uwag co do treści poszczególnych postanowień projektu ustawy.

Wydział krajowy pismem z dnia 6. listopada 1912 LW. 148.942 zakomunikował ten reskrypt Magistratowi w Krakowie z wezwaniem do oświadczenia się na uwagi Ministerstwa oraz do ewentualnego wygotowania nowego projektu ustawy.

Zarazem Wydział krajowy zwrócił uwagę Magistratu, że żądanie Ministerstwa, spraw wewnętrznych, aby w §. 6. projektu ustawy czas trwania opłat kanałowych ograniczono do lat 10 po myśli reskryptu tegoż Ministerstwa z dnia 25. sierpnia 1909 L. 25941 — polega na widocznem nieporozumieniu, gdyż powołany reskrypt odnosi się do maksymalnego dziesięcioletniego czasu trwania opłat od czynszów najmu na cele wodociągowe względnie kanalizacyjne, podczas gdy w projekcie ustawy kanałowej dla m. Krakowa jest mowa o jednorażowych opłatach za wykonanie połączenia kanałów domowych z kanałami miejskimi, które to opłaty po upływie lat 30 mają być odnowione.

W wykonaniu powyższego reskryptu Wydziału krajowego Magistrat m. Krakowa przedłożył relacją z dnia 17. marca 1913 L. $\frac{133.411/912}{1 a}$ nowy projekt ustawy kanałowej, uchwalony na posiedzeniu Rady miejskiej z dnia 13. marca 1913, w którym częściowo uwzględniono postulaty Ministerstwa, częściowo zaś wprowadzono zupełnie nowe postanowienia.

Natomiast nie przedłożył Magistrat żądanego przez Ministerstwo przedstawienia finansowej strony ustawy kanałowej, lecz tylko reprezentant Prezydium Magistratu oświadczył ustnie, że obliczenie takie wobec braku ustalonego projektu przy- szłej sieci kanałowej jest obecnie niemożliwe, a w każdym razie nastęczyłoby olbrzymie trudności, nie stojące w żadnym słusznym stosunku do wyników pracy, które z natury rzeczy musiałyby być bardzo problematyczne i błędne.

Wobec tego wyjaśnienia Wydział krajowy postanowił nie nalegać na dopełnienie wspomnianego żądania Ministerstwa, tembardziej, że wprowadzenie w Krakowie urządzeń kanałowych jest — bez względu na efekt finansowy dla gminy — rzeczą pożądaną i wobec wymagań współczesnego życia konieczną, a projektowana wysokość opłat (25 koron za każdy metr długości frontu realności) jest słuszną i bynajmniej nie wygórowaną.

Nowy projekt ustawy kanałowej, uchwalony przez krakowską Reprezentację miejską — pomijając pomniejsze zmiany merytoryczne i stylistyczne, wprowadzone według wskazówek Ministerstwa w paragrafie 1, 2, 3, 5 i 9 ustęp 1 — różni się od pierwotnego projektu, uchwalonego przez Wysoki Sejm w następujących zasadniczych punktach:

1) Wyeliminowano w zupełności § 4 dawnego projektu, dotyczący wywłaszczenia w razie przeprowadzenia połączenia kanałowego przez obce grunta, a to z tego powodu, że zasadą ustawy budowlanej jest, iż każda realność musi mieć bezpośredni dostęp z ulicy, a tem samem możliwe jest przeprowadzenie połączenia kanałowego przez ten dostęp i rzeczywiście potrzeba wywłaszczenia dotąd nie zachodziła i prawdopodobnie nigdy nie zajdzie, wobec czego dotyczące postanowienie ustawy byłoby tylko martwą literą.

2) Nowy projekt ustawy zmienia przyjętą przez Wysoki Sejm w § 7 podstawę wymiaru opłat, a mianowicie przyjmuje w § 6 za podstawę wymiaru nie powierzchnię zabudowaną łącznie z ilością kondygnacji, ale długość frontu realności, gdyż pierwotny przepis o opłatach pozostawałby w sprzeczności z postanowieniem § 16a noweli do ustawy budowlanej dla m. Krakowa z dnia 28 marca 1910. Nr. 89. Dz. u. kr., według którego długość frontu służy za podstawę do wymiaru opłat na opędzenie kosztów budowy i kanalizacji projektowanych przez gminę nowych ulic, względnie kosztów regulacji i urządzenia ulic już istniejących. Ponieważ zaś dwa sprzeczne postanowienia ustawowe na jednym terytorjum nie mogą obowiązywać, przeto powyższa zmiana podstawy wymiaru opłat była konieczna.

3) Wreszcie wskutek wątpliwości, podniesionych przez Ministerstwo, odstąpiła gmina m. Krakowa od wyrażonego w ust. 2. § 9-go żądania prawa zastawu i prawa pierwszeństwa na równi z rządowymi podatkami realnymi dla opłat ustanowionych w projekcie ustawy, uważając, że ostatecznie posiada dostateczne środki do ich ściągnięcia (§ 4. ces. rozp. z 20. kwietnia 1854. Nr. 96. dz. u. p.) względnie do zabezpieczenia ich późniejszego ściągnięcia.

Z uwagi, że powyższe zmiany, wprowadzone do nowego projektu ustawy kanałowej dla gminy m. Krakowa należy uznać za racjonalne i uzasadnione ze stanowiska ustawodawczego, oraz z uwagi, że projekt ten pozostaje w zgodzie ze wskazówkami wymienionego wyżej reskryptu ministeryalnego —

Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony ./. projekt ustawy.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Marszałek krajowy:

Adam Gołuchowski w. r.

Sprawozdawca:

Mieczysław Onyszkiewicz w. r.

Członek Wydziału krajowego.

Ustawa

z dnia . . . . . o obowiązku właścicieli domów w stoł. król. m. Krakowie wybudowania kanałów domowych, połączenia tychże z miejskimi kanałami ulicznymi, oraz o opłatach gminnych za to połączenie.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

§ 1.

W obrębie gminy stoł. król. m. Krakowa obowiązany jest każdy właściciel zabudowanej realności, położonej przy placu lub ulicy, gdzie miejski kanał uliczny istnieje, lub zostanie zaprowadzony, do wybudowania kanału domowego i połączenia go z tym kanałem, a to tak dla odprowadzenia ścieków gospodarczych i opadków atmosferycznych, jak i rozwodnionych nieczystości kloacznych, tudzież dla odpływów z zakładów przemysłowych.

Do miejskiego kanału ulicznego nie wolno odprowadzać:

a) twardego osadu, śmieci, szutru, piasku, popiołu i odpadków większej objętości, jako to: obierzyn, skorup, kości i t. p.;

b) stałych i płynnych produktów, które wskutek swego składu chemicznego lub temperatury mogłyby uszkadzać kanały lub działać szkodliwie na ich trwałość, jak np. kwasów, płynu gnojówkowego nierozcieńczonego;

c) substancjami wybuchowymi i płynów łatwo zapalnych (benzyna, eter, alkohol i t. p.);

d) płynów i materji zakaźnych, przed należytem ich zdezynfekcyonowaniem. Tyczy się to szczególnie pracowni bakteriologicznych, szpitali, domów zdrowia, pawilonów chorób zakaźnych, domów izolacyjnych i zakładów dezynfekcyjnych.

Każda realność winna mieć swój kanał domowy i swoje własne połączenie uliczne z kanałem miejskim.

§ 2.

W razie wybudowania nowego miejskiego kanału ulicznego w miejsce miejskiego kanału, istniejącego dotychczas w ulicy, lub miejskiego kanału istniejącego w podwórzu realności (miejskiego kanału podwórzowego), z którym kanały domowe poszczególnych realności są już połączone, obowiązani są właściciele realności te kanały domowe połączyć w myśl § 1 z nowo wybudowanym miejskim kanałem ulicznym.

O zniesieniu miejskiego kanału ulicznego lub miejskiego kanału podwórzowego postanawia w każdym poszczególnym wypadku Rada miasta,

4

W razie budowy miejskiego kanału ulicznego w miejsce miejskiego kanału podwórzowego ustanawia Rada miasta czasokres dla połączenia kanału domowego z tym nowym kanałem. Czasokres ten wynosić musi co najmniej 6 miesięcy, a najwyżej dwa lata. W razie budowy miejskiego kanału ulicznego w miejsce zniesionego kanału ulicznego lub w razie budowy zupełnie nowego kanału ulicznego miejskiego oznaczy Magistrat czasokres do połączenia kanału domowego z tymże kanałem miejskim.

Po bezskutecznym upływie terminów wyżej oznaczonych może Magistrat zmiany kanału domowego i połączenia ulicznego wykonać na koszt i niebezpieczeństwo właściciela realności.

§ 3.

Połączenie uliczne między zewnętrzną granicą realności a kanałem ulicznym wykona gmina m. Krakowa w własnym zarządzie.

Koszta tego połączenia aż do 10 metrów, licząc od zewnętrznej granicy realności do najbliższego miejskiego kanału ulicznego, ponosi właściciel realności, koszta zaś ponad 10 metrów ponosi gmina m. Krakowa.

Koszta wyburzenia względnie zasypania zniesionego miejskiego kanału tak ulicznego, jak podwórzowego ponosi gmina m. Krakowa.

Budowę lub przebudowę kanału domowego wykona właściciel realności własnym kosztem.

§ 4.

Przed rozpoczęciem budowy kanału domowego i połączenia tegoż z miejskim kanałem ulicznym mają być dotyczące plany przedłożone Magistratowi do zatwierdzenia, którego rozstrzygnięcie ma nastąpić w przeciągu dni 30.

§ 5.

Gmina stoł. król.m. Krakowa ma prawo pobierania jednorazowych opłat za określone w §. 1. połączenie kanałów domowych z miejskimi kanałami ulicznymi a właściciele realności są obowiązani do uiszczenia tych opłat. Za wprowadzenie do miejskich kanałów ulicznych wód opadowych z rynien dachowych zapomocą osobnych kanałów odciekowych nie są obowiązani właściciele domów do uiszczenia osobnej opłaty.

Od powyższych opłat są wolni właściciele tych domów :

1. których kanały domowe w chwili przebudowy były połączone z miejskimi kanałami podwórzowymi;
2. które znajdują się przy ulicach na podstawie §§. 16. a., 16. d., 16. e, 16. f, 16. g. i 16. h. noweli do ustawy budowniczey z dnia 28. marca 1910 Nr. 89. dz. u. i rozp. kraj. otwartych, względnie uregulowanych i urządzonych.

Opłaty jednorazowe i dopuszczalne uwolnienie od tychże ustanawia się tylko na okres 30-tu lat, licząc od dnia wykonania połączenia z kanałem miejskim ulicznym.

§ 6.

Wysokość opłat ustanawia się na 25 koron za każdy meter długości frontu realności.

Przy realnościach o dwu frontach należy się opłata od dłuższego frontu, właściciel realności ma jednak prawo połączyć kanały odciekowe po obu stronach swej realności.

Za połączenie kanałów domowych z realności, mających więcej jak dwa fronty, ma być wymierzona opłata według połowy długości wszystkich frontów.

§. 7.

Opłaty wymierza Magistrat jednocześnie z zatwierdzeniem planów na budowę kanału domowego,

§. 8.

Opłaty z niniejszej ustawy się należące (§§. 5 i 6.) tudzież kosztu połączenia kanałów domowych z kanałami miejskimi ulicznymi (§. 3. ustęp 1.) oraz kosztu budowy lub przebudowy kanałów domowych wykonanych przez Magistrat w zastępstwie właściciela realności na jego koszt i niebezpieczeństwo (§. 2. ustęp 4.) winien obowiązany do ich zapłaty uiścić w kasie miejskiej do dni 14-tu, licząc od dnia otrzymania wezwania do zapłaty, w przeciwnym razie ściągać będzie Magistrat wraz z 5% odsetkami zwłoki stosownie do przepisu §. 4. ces. rozp. z 20, kwietnia 1854. Nr. 96. dz. u. p.

§. 9.

Regulamin techniczny i rozporządzenia wykonawcze do niniejszej ustawy uchwała Rada miasta.

Uchwała ta wymaga jednak do swej ważności zatwierdzenia Wydziału krajowego w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem.

§. 10.

W razie przekroczenia przepisów, objętych niniejszą ustawą, przysługiwać będzie Magistratowi prawo nakładania grzywien w wysokości od 20—600 koron.

§. 11.

Przeciw wydanym na podstawie niniejszej ustawy zarządzeniom i orzeczeniom Magistratu przysługują środki prawne, przewidziane statutem miasta. (§§. 106 i 108 statutu).

§. 12.

Rekurs przeciw wymiarowi opłaty, oraz przeciw zarządzeniom Magistratu z §. 2. ust. 4. nie ma mocy wstrzymującej.

§. 13.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia

§. 14.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi Ministrami

